

Jordbruksutskottets betänkande

1989/90:JoU2

Fiske

1989/90
JoU2

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet ett antal motioner som väckts i januari 1989 och som rör fiske och fiskeripolitiken.

Utskottet upprepar sitt tidigare ställningstagande att regeringen bör särskilt prioritera de krav som ställs på ökad forskning och undersökningsverksamhet för att bättre klarlägga förutsättningarna för ett aktivt fiske i Östersjön. Riksdagen bör göra ett särskilt uttalande av denna innebörd. Därmed tillgodoses en motion (m).

Med anledning av ett par motioner (fp) föreslås ett riksdagsuttalande angående försäljningen av kräftor. Nuvarande saluförbud bör upphävas, under förutsättning att så kan ske utan förfång för det svenska kräftbeståndet.

Utskottet avstyrker övriga motionsyrkanden.

Till betänkandet är fogat 16 reservationer (m, fp, c, vpk, mp) och 3 särskilda yttranden (m, mp).

Motioner

1988/89:Jo260 av Bengt Harding Olson m.fl. (fp) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en utredning angående fiskenäringen.

Motiveringen återfinns i motion 1988/89:A440.

1988/89:Jo261 av Siw Persson m.fl. (fp) vari yrkas

5. att riksdagen som sin mening begär att en utredning tillsätts med syfte att skapa ett permanent bemannat fiskenämndskontor i Simrishamn.

1988/89:Jo268 av Magnus Persson m.fl. (s) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om laxfondens framtida verksamhet.

Motiveringen återfinns i motion 1988/89:A464.

1988/89:Jo313 av Eva Goës och Hans Leghammar (båda mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om arbetsmarknadspolitiska åtgärder för yrkesfisket.

1988/89:Jo403 av Karl Erik Olsson och Ingbritt Irhammar (båda c) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär att fiskeristyrelsen får i uppdrag att undersöka möjligheterna att till Simrishamn lokalisera ett "branschinstitut" för befrämjande av marknads- och produktutveckling av sillbaserade livsmedel för att stödja svenskt Östersjöfiske av sill.

1988/89:Jo404 av Erik Holmkvist (m) vari yrkas att riksdagen beslutar om förbud för fiske med drivlinor och -garn under tiden den 15 september till den 31 december.

1988/89:Jo405 av Britta Bjelle (fp) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till inskränkningar i laxfisket i enlighet med vad i motionen anförts.

1988/89:Jo407 av Viola Furubjelke m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att nyetablering av fiskodlingar i kasse förbjuds fram till dess att effektiva reningsmetoder har utvecklats.

1988/89:Jo408 av Ylva Annerstedt (fp) vari yrkas att riksdagen beslutar att upphäva förbudet att sälja kräftor under vissa delar av året.

1988/89:Jo409 av Rune Jonsson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av ett förbud mot torsktrålfiske i norra Bottenhavet.

1988/89:Jo410 av Lars Ernestam m.fl. (fp) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om skydd för "fiskens barnkammare",

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om undersökning m.fl. åtgärder beträffande torskfisket i Bottenhavet,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om laxfisket,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bl.a. ett handlingsprogram för insjöfisket,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om försäljningsförbudet för djupfrysta kräftor.

1988/89:Jo412 av Karl-Gösta Svenson och Göthe Knutson (båda m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att någon begränsning vid tilldelning av fiskelicenser inte får förekomma beträffande det kustnära fisket.

1988/89:Jo413 av Sven-Åke Nygårds m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om införandet av en allmän fiskevårdsavgift.

1988/89:Jo415 av Göthe Knutson och Gullan Lindblad (båda m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om åtgärder och bestämmelser för att avveckla olämpligt trålfiske i Väneren.

1988/89:Jo419 av Lars Norberg och Carl Frick (båda mp) vari yrkas att riksdagen ger regeringen till känna vad som anförs i motionen om tillstånd för kassodling av fisk.

1988/89:Jo420 av Rolf Dahlberg (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om insatser för att främja yrkesfisket efter Norrlandskusten.

1988/89:Jo422 av Sven Eric Lorentzon m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om fiskeflottan,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om anpassningsavtalet,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om miljön,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om beståndsvård,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om skyddszon kring yrkesfiskeredskap,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om fiskeövervakning,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om ersättning för skador på yrkesfiskeredskap.

1988/89:Jo423 av Isa Halvarsson m.fl. (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs beträffande stöd för laxfonden för Väneren.

1988/89:Jo424 av Jens Eriksson och Hans Dau (båda m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om att fisket skall hållas skadeslöst för de skador som oljeutvinning kan åstadkomma.

Motiveringen återfinns i motion 1988/89:N456.

1988/89:Jo426 av Yngve Wernersson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om att Ortsbefolkningen ges rätten till fiske i närliggande sjöar oavsett ägarskap.

1988/89:Jo427 av Görel Thurdin och Martin Olsson (båda c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om stöd till de yrkesfiskare längs Norrlandskusten som ekonomiskt drabbats av utfiskningen av torsk,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om åtgärder för att skydda torskfisket längs Norrlandskusten,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om förläggning av torskodlingsanläggning i Väster-norrlands län.

1988/89:Jo428 av Christer Skoog m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om begränsning av fiske med vissa rörliga redskap i nära anslutning till fiskodling.

1988/89:Jo432 av Göthe Knutson m.fl. (m, c) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag till finansiering av laxfond för Vänern samt de fiskevårdande och andra åtgärder som behövs för det angeläga fiske- och turistprojektets genomförande.

1988/89:Jo433 av Birgitta Hambraeus (c) vari yrkas att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om regler för bakteriologisk provtagning i fiskodlingar.

1988/89:Jo435 av Roy Ottosson m.fl. (mp) vari yrkas

2. att riksdagen hos regeringen begär ett förslag till allmän fiskevårdsavgift enligt vad som anförts i motionen,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om restriktioner mot rotenonbehandling av sjöar,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att naturliga arter, raser och varianter av fisk bör gynnas och användas vid utplanteringar,

5. att riksdagen beslutar att generellt fiskeförbud skall råda i tre års tid efter varje utplantering av fisk i insjöar,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om begränsningar av näringsutsläpp från fiskeodlingar,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om sänkta fiskekvoter med hänsyn till biologiska förutsättningar,

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att trålningsgränsen bör flyttas längre ut från kusten,

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att biologiska trålningsgränser snarast bör inrättas,

10. att riksdagen beslutar att fiskemetoder som ödelägger havsbotten inte skall användas,

11. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att maskvidden för torsktrålar inte bör understiga 10 cm,

13. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att större hänsyn bör tas till ekologiskt känsliga områden enligt vad som anförts i motionen vid anläggande av fasta anläggningar som fritidshamnar, vindkraft m.m.

1988/89:Jo436 av Alf Wennerfors m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om de bofasta skärgårdsbornas rätt till såväl fiske med handredskap som till nätfiske i egna och allmänna fiskevatten,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om det "fria fiskets" skador på flora och fauna i naturreservat och andra ömtåliga utskärgårdar och på grund härav nödvändiga åtgärder,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i övrigt anförts i motionen.

1989/90:JoU2

Vissa nyligen framlagda utredningsförslag

1989 års fiskeriutredning har på regeringens uppdrag utvärderat prisregleringen på fisk. I uppdraget har även ingått en genomgång av den statliga administrationen på fiskets område i syfte att anpassa den till de förändringar som bl.a. översynen av prisregleringen motiverar. I betänkandet Fiskprisregleringen och fiskeridadministrationen (SOU 1989:56) redovisar utredningen sin analys och presenterar sina förslag. Man kan enligt fiskeriutredningen ifrågasätta om fiskeripolitiken, och därmed hela fiskenäringen, numera bedrivs på ett sätt som står i överensstämmelse med riksdagens beslut från år 1978. Utredningen erinrar vidare om att EFTA:s statsministrar vid möte i Oslo i mars 1989 beslutat liberalisera handeln med fisk och marina produkter från den 1 juli 1990. Därigenom kommer fiskets konkurrensförhållanden att avsevärt ändras under de närmaste åren, och överenskommelsen begränsar även möjliga stödformer till fisket liksom dess finansiering. Utredningen föreslår att prisregleringssystemet avvecklas och ersätts av ett nytt lägstaprisssystem. Detta bör administreras av fiskeristyrelsen och en producentorganisation. En viss minskning av det svenska yrkesfisket förutses. Detta kommer att främst drabba mindre och omoderna fiskefartyg. Utredningen föreslår därför dels ökning av skrotningspremierna, dels ökat stöd till det kustnära fisket. Havsfiskelaboratoriets centrala roll betonas. Ansvaret för fritidsfisket bör inte längre ligga på staten utan föreslås bli överfört till kommunerna. Fiskenämnderna kan dras in, och statens insatser för sötvattensfisket koncentreras till sötvattenslaboratoriet som tillsammans med fiskeristyrelsens regionala utredningskontor bildar en väl avgränsad enhet inom fiskeristyrelsen, föreslår utredningen. Utredningen remissbehandlas för närvarande. Remisstiden utgår den 20 november.

Enligt proposition 1988/89:154 om en ny regional statlig förvaltning skall — i den mån det inom den framtida fiskeadministrationen finns en länsanknytning — den nya länsstyrelsen svara för verksamheten. Dock kan det tänkas att den pågående översynen av fiskprisregleringen får till följd att organisationen på det fiskeadministrativa området bör utformas på ett annat sätt än i dag, framhåller civilministern. — Propositionen kommer att behandlas av riksdagen under innevarande riksmöte.

I juni 1988 överlämnade fiskeristyrelsen i skrivelse till regeringen en rapport kallad Färre och enklare fiskebestämmelser. I rapporten har det delvis komplicerade sambandet mellan de olika författningar som tillsammans utgör fiskerilagstiftningen klargjorts. Behovet av en helhetssyn på frågekomplexet understryks. Bl.a. framhåller styrelsen att fisket i främst vissa kustvatten är ohållbart stort och att begränsningar i användningen av redskap därför kan bli nödvändiga. Det är svårt att undvika att sådana begränsningar blir fångstfördelande. Möjligheterna

att meddela sådana föreskrifter bör ökas, anser fiskeristyrelsen. Med hänvisning till rapporten föreslår fiskeristyrelsen erforderliga ändringar i fiskeriförordningen (1982:126) m.fl. författningar.

Rapporten har remissbehandlats och bereds i regeringens kansli.

Utskottet

Utskottet behandlar i betänkandet ett antal motioner från allmänna motionstiden 1989 om fiske, fiskeripolitik och närbesläktade frågor.

Fiskelagstiftningen

Motioner

I några motioner tas upp frågan om rätten till fiske i olika fall. Enligt motion Jo422 (m) bör gällande förbud mot krokfiske i omedelbar närhet (100 m) till fasta redskap utvidgas så att en skyddszon inrättas till alla yrkesfiskeredskap, alltså även rörliga redskap (yrkande 5). Förslaget är föranlett av att införandet av det fria handredskapsfisket längs södra ostkusten (prop. 1984/85:107, JoU26) enligt motionärerna medfört allvarliga störningar, merkostnader och inkomstbortfall genom ökade skador på utestående fiskeredskap, skador i form av förstörda och raserade fiskebyggnader, söndertrasade nät m.m. Enligt motion Jo436 (m) bör en omprövning av 1985 års beslut om fritt fiske med handredskap komma till stånd för att trygga de bofasta skärgårdsbornas rätt till såväl fiske med handredskap som till nätfiske i egna och allmänna fiskevatten (yrkande 1). Riksdagen bör vidare uttala att det "fria fiskets" omfattning omgående omprövas med hänsyn till de skador på flora och fauna som anställts i naturreservat och andra ömtåliga utskärgårdar (yrkande 2) samt ge till känna vad som i övrigt anförts i motionen (yrkande 4).

Enligt motion Jo426 (s) bör ortsbefolkningen ges rätten till fiske i närliggande sjöar oavsett ägarskap.

Utskottets överväganden

Utskottet har inhämtat att ett förslag om ändring av fiskelagens bestämmelser i den riktning som anvisas i motion Jo422 övervägts inom regeringskansliet. Förslaget har dock inte föranlett någon åtgärd. Utskottet är icke berett tillstyrka motionen i denna del (yrkande 5).

Utskottet avstyrker även motion Jo436 i berörda delar. Som kommentar till yrkande 1 i motionen får utskottet erinra om att fisket på allmänt vatten och frifiskevatten av hävd är fritt för varje svensk medborgare. Riksdagen lämnade våren 1985 utan erinran ett uttalande av jordbruksministern att fisket på allmänt vatten och frifiskevatten skall vara fritt för var och en i samma utsträckning som tidigare, om tillgången på fisk så medger. Om begränsningar skall ske bör de i första hand vara av generell natur. I det fall visst utrymme ändå finns

för fiske med fångstintensiva redskap och det är fråga om allmänt vatten skall sådant fiske i första hand förbehållas yrkesfiskare och andra för vars försörjning fisket har väsentlig betydelse. Till den sistnämnda kategorin räknas sådana i t.ex. kust- och skärgårdsområdena boende människor som måste ha fisket som komplement till andra areella näringar för att kunna tjäna sitt uppehälle (prop. 1984/85:143, JoU32). Vad så gäller frifiskerättens inverkan på flora och fauna i känsliga skärgårdsområden får utskottet erinra om de möjliga åtgärder som står till buds, nämligen inrättande av naturreservat, naturskyddsområden eller djurskyddsområden (det senare vanligen i form av fågelskyddsområde med beträdnadsförbud under viss tid). En rad naturskyddade områden finns längs den södra ostkusten. Utskottet har erfarenhet att naturvårdsverket och länsstyrelserna genom sina ombud kontinuerligt noga följer utvecklingen efter det fria handredskapsfiskets införande. Under de två första åren inträffade en del fall med betydande skadegörelse men läget uppges numera vara under kontroll. Någon anledning för riksdagen att vidta ytterligare åtgärd med anledning av motionsyrkandena föreligger således icke.

Motioner om utökat frifiske i sjöar har avslagits av riksdagen flera gånger och senast för ett år sedan (1988/89:JoU2). Utskottet har icke ändrat mening och avstyrker motion Jo426.

Havsmiljön, forskning

Motioner

I några motioner framförs yrkanden om havsmiljöns och fiskforskningens betydelse för fisket. Enligt kommittémotion Jo410 (fp) är lagskyddet för "fiskens barnkammare" otillräckligt. Fiskens lekplatser får inte försvinna genom sandsugning eller i en hög av tippade muddermassor, framhåller motionärerna och yrkar på ett tillkännagivande av riksdagen (yrkande 2). Enligt motion Jo435 (mp) bör riksdagen uttala att större hänsyn bör tas till ekologiskt känsliga områden vid anläggande av fasta anläggningar som fritidshamnar, vindkraft m.m. (yrkande 13). I kommittémotion Jo422 (m) begärs ett tillkännagivande om miljön (yrkande 3). Det behövs ökad forskning, framhåller motionärerna. En filial till havsfiskelaboratoriet bör förläggas till Östersjön. I motion Jo424 (m) uttalas oro över att en kommande oljeutvinning till havs i Östersjön som är ett innanhav med låg vattenomsättning kan få negativa följder för vattenmiljön. Enligt motionen bör riksdagen uttala att fisket skall hållas skadeslöst för de skador som oljeutvinning kan åstadkomma.

Bakgrund

Riksdagen har flera gånger (senast 1988/89:JoU2) lämnat utan åtgärd yrkanden som rör förändring av lagstiftningen till skydd för grunda havsvikar vilka är viktiga för fiskens reproduktion. Utskottet har därvid konstaterat att exploateringsföretag som rör förändring av grun-

da vikar skall prövas av vattendomstol, och fiskeristyrelsen skall då ges tillfälle att yttra sig. Dessutom har länsstyrelsen möjlighet att tillämpa naturvårdslagen i dylika fall.

De frågor som hör samman med forskning kring havsmiljön och undersökningsverksamhet rörande nedsmutsningens inverkan på fisket har under senare år varit föremål för upprepade överväganden från riksdagens sida.

Riksdagen fattade våren 1987 ett principbeslut att den marina naturvetenskapliga forskningen skall koncentreras och att ansvaret för denna forskning, inkl. baslaboratoriernas hela verksamhet inom resp. geografiska områden, bör knytas till universiteten i Stockholm, Göteborg och Umeå (prop. 1986/87:80, UbU26). Vissa tilläggsmedel har sedermera anvisats laboratorierna, och frågan torde vidare komma upp till behandling i 1990 års forskningsproposition.

Fiskeristyrelsens havsfiskelaboratorium har att på vetenskaplig grund bl.a. göra prognoser om fiskefångster, ge biologiska råd om fisk och fiske samt bedöma faktorer i miljön som påverkar fisket. Verksamheten är till stor del styrd av arbetet med att ta fram underlag för internationella förhandlingar om fiskekvoten. Våren 1985 godkände riksdagen regeringens förslag att någon omlokalisering av havsfiskelaboratoriet från Lysekil till Karlskrona, vilket föreslagits av en utredning, icke borde ske (prop. 1984/85:143, JoU32). Havsfiskelaboratoriet har därefter genomgått en omfattande ombyggnad och har i dag god kapacitet. Laboratoriet disponerar över ett undersökningsfartyg Argos för att genomföra sin undersökningsverksamhet och sina beståndsuppskattningar.

Hösten 1987 riktades på jordbruksutskottets förslag ett tillkännagivande till regeringen av innebörd att frågan om inrättande av ett Östersjölaboratorium utreds med inriktning i första hand på forskning och undersökningar av kustvattenmiljön och det kustnära fisket (JoU 1987/88:4, rskr. 13). Däremot ansåg sig utskottet icke böra ta ställning till förslag om lokalisering.

I samband med behandlingen av regeringens aktionsplan mot havsföroreningar våren 1988 uttalade riksdagen på jordbruksutskottets förslag att miljösituationen i södra Östersjön är så allvarlig att ytterligare ansträngningar bör göras för att stärka forskningsresurserna (prop. 1987/88:85, JoU23, rskr. 373). — Hösten 1988 anvisade riksdagen 5,5 milj. kr. till den marina grundforskningen som ett led i de åtgärder som då vidtogs med anledning av algblooming och säldöd (prop. 1988/89:10, JoU6). Med hänsyn till att frågan om laboratorierna låg under beredning inom regeringskansliet avslogs motionsyrkanden om bl.a. inrättande av ett Östersjölaboratorium. — Vid budgetbehandlingen våren 1989 anvisade riksdagen på förslag av jordbruksutskottet 5 milj. kr. — utöver regeringens förslag om 1,5 milj. kr. — till SJFR:s och fiskeristyrelsens samlade program för fiskforskning och utvecklingsverksamhet på fiskets område. Utskottet framhöll därvid särskilt det kustnära fiskets problem och erinrade om att fråga uppkommit om projektering av ett nytt fiskforskningsfartyg (prop. 1988/89:100 bil.11, JoU12, rskr. 156).

I sin anslagsframställning för budgetåret 1990/91 har fiskeristyrelsen begärt medel för projektering av ännu ett undersökningsfartyg avsett att användas nära kusterna. Samtidigt begär styrelsen medel att starta en filial i Karlskrona till havsfiskelaboratoriet.

Utskottets överväganden

Utskottet delar den mening som framförs i motionerna Jo410 och Jo435 att stor hänsyn bör tas till behovet av att fiskens lekplatser skyddas liksom att miljöhänsynen över huvud noga beaktas vid tillståndsgivning till sandsugning, muddring av grunda vikar, anordnande av hamnar för fritidsbåtar m.m. Enligt utskottets mening bör sådana hänsyn kunna tillgodoses genom vattenlagens bestämmelse att fiskeristyrelsen yttrar sig i dessa vattenmål. Fiskeristyrelsen har genom sina fiskenämnder möjlighet att bedöma varje enskilt fall. Som nämnts i bakgrundsredovisningen har även länsstyrelsen genom sin naturvårdsenhet möjlighet att ingripa till skydd av naturvärden. Utskottet utgår från att myndigheterna bevakar sina sektorsintressen i sådana mål. Med hänsyn härtill synes motionerna Jo410 yrkande 2 och Jo435 yrkande 13 icke påkalla något särskilt uttalande från riksdagens sida.

Utskottet delar även den mening som anförs i motion Jo422, att arbetet för en renare havsmiljö måste fortsätta. Som framgår av bakgrundsredovisningen har ett stort arbete redan lagts ned på området, och en fortsatt aktivitet har aviserats. Utskottet upprepar sitt tidigare ställningstagande, att regeringen särskilt bör prioritera de krav som ställs på ökad forskning och undersökningsverksamhet för att bättre klarlägga förutsättningarna för ett fortsatt aktivt fiske i Östersjön. Vad utskottet anfört med anledning av motionen i berörd del (yrkande 3) bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Utskottet delar den mening som framförs i motion Jo424 att det är nödvändigt att planera en oljeutvinning i Östersjön så att den känsliga vattenmiljön skyddas. Utskottet är dock icke berett att på nuvarande stadium biträda motionärernas yrkande om ersättning till fiskare för eventuellt kommande förluster vars orsak kan hänföras till oljeutvinning. Motionen avstyrks således.

Yrkesfisket

Allmänt

Under denna rubrik behandlar utskottet ett antal motionsyrkanden utan inbördes sammanhang. De behandlas därför vart för sig eller i mindre grupper.

Fiskenäringens problem i Skåne uppmärksammas i flera motioner. I motion Jo260 (fp) yrkas på en utredning angående fiskenäringen varvid Simrishamns ställning som stor fiskehamn bör beaktas (yrkande 2). I motion Jo261 (fp) begärs utredning med syfte att skapa ett permanent bemannat fiskenämndskontor i Simrishamn (yrkande 5). Enligt motion Jo403 (c) bör fiskeristyrelsen få i uppdrag att undersöka

möjligheterna att till Simrishamn lokalisera ett branschinstitut för att främja marknads- och produktutveckling av sillbaserade livsmedel till stöd för det svenska Östersjöfisket av sill.

Utskottet erinrar om att regeringen i proposition 1988/89:154 om en ny regional statlig förvaltning föreslagit att fiskenämnderna inordnas i länsstyrelsen. Civilministern framhåller emellertid i propositionen att den anpassning som i dag finns till länen inte är självklar och att den pågående översynen av fiskprisregleringen och den statliga administrationen på fiskets område kan få till resultat att organisationen på det fiskeadministrativa området bör utformas på ett annat sätt än i dag. Som framgår av den inledande översikten har översynen numera avslutats och resulterat i ett förslag att fiskenämnderna avskaffas. Med hänsyn till att frågan om den regionala förvaltningens och fiskenämndernas framtid således kommer att behandlas i annat sammanhang avstyrker utskottet motionerna Jo260 yrkande 2 och Jo261 yrkande 5.

En motion om ett branschinstitut i Simrishamn avlogs för ett år sedan av riksdagen (1988/89:JoU2). Utskottet framhöll då att hela näringen måste medverka till att söka nya avsättningsmöjligheter för den svenskfångade sillen men var icke berett föreslå att fiskeristyrelsen ges ett konkret uppdrag i enlighet med motionen. Utskottet vidhåller denna uppfattning och avstyrker motion Jo403.

I motion Jo313 (mp) yrkas att riksdagen gör ett uttalande om arbetsmarknadspolitiska åtgärder för yrkesfisket. Motionen bör ses mot bakgrund av den nedgång i Hallandsfisket som skedde hösten 1988 efter den häftiga algbloomingen under året. Enligt motion Jo427 (c) yrkande 1 bör statsmakterna ge rimlig ersättning till de yrkesfiskare som helt oförskyllt drabbats genom andras utfiskning av torsken vid Norrlandskusten (jfr nedan s. 13 ff).

I samband med budgetbehandlingen våren 1989 avskog riksdagen motioner om särskilt stöd till fiskare som drabbats av minskad produktion till följd av miljöproblem. Utskottet anförde då att erforderligt stöd bör kunna ges inom ramen för rådande system. Utskottet var således icke berett att föreslå riksdagen att inrätta någon ny stödform (1988/89:JoU12). Utskottet avstyrker nu berörda motionsyrkanden med motsvarande motivering.

I kommittémotion Jo410 (fp) anfördes att det torde finnas möjlighet att bygga ut yrkesfisket i flera insjöar. Det är angeläget att insjöfiskets framtid ägnas större intresse från statsmakternas sida, framhåller motionärerna och yrkar att fiskeristyrelsen får ett uppdrag att utarbeta ett handlingsprogram för hur insjöfisket kan utvecklas (yrkande 5).

Utskottet erinrar om att det ingår i fiskeristyrelsens uppgift att följa och stödja insjöfisket. Enligt vad utskottet erfarit förbereds inom fiskeristyrelsen ett handlingsprogram av det slag som efterlyses i motionen. Utskottet utgår från att detta arbete bedrivs så aktivt som resurserna medger. Någon ytterligare riksdagens åtgärd med anledning av motionen i denna del påkallas således icke.

Enligt motion Jo412 (m) bör någon begränsning vid tilldelning av fiskelicenser inte få förekomma beträffande det kustnära fisket. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att yrkesfiskelicens icke är

obligatorisk. Men utan licens kan en yrkesfiskare icke erhålla stöd enligt stödförordningen och ej heller tillstånd till trålning mm. Enligt gällande ordning skall man vid prövning av licensansökan särskilt beakta (1) tillgången på fisk, (2) förutsättningarna i övrigt att bedriva ett rationellt fiske, (3) möjligheterna att avsätta fångsterna och (4) förutsättningarna för företaget att få en sådan inkomst av enbart fisket att den ensam eller tillsammans med någon annan varaktig inkomstmöjlighet ger företagaren en tillfredsställande försörjning. 1989 års fiskerikutredning har föreslagit att fiskelicenserna skall avskaffas medan fiskeristyrelsen i sina överväganden om laxfisket (varom mer i den följande framställningen) föreslagit att särskilda laxfiskelicenser införs. Utskottet är icke berett stödja motionärernas yrkande och avstyrker motionen.

Enligt kommittémotion Jo422 (m) bör riksdagen göra ett uttalande om fiskeflottan av innebörd att kondemneringsbidrag bör kunna utgå även om fartyget säljs som fritidsbåt (yrkande 1). Riksdagen bör även uttala att det s.k. anpassningsavtalet med EG bör omförhandlas (yrkande 2). Vidare yrkar motionärerna att riksdagen gör ett tillkännagivande om fiskeövervakning av innebörd att kustbevakningen får medel att hyra in fartyg för skärpt övervakning av den f.d. vita zonen i Östersjön under högsäsong för torsk- och laxfisket (yrkande 6). Slutligen begärs att det skall bli möjligt att ersätta skador på yrkesfiskeredskap som uppkommer till följd av det fria handredskapsfisket (yrkande 7).

Utskottet erinrar om att skrotningspremie enligt gällande regler får lämnas när ett äldre fiskefartyg skrotas eller, om det finns särskilda skäl, avförs från verksamhet med fiske som kan konkurrera med svenskt yrkesfiske. Om det finns särskilda skäl kan således även fiskare som säljer sitt fartyg som fritidsbåt erhålla skrotningspremie. Som framhållits i det föregående har vidare 1989 års fiskerikutredning föreslagit utvidgning av skrotningspremierna. Någon ändring av reglerna i detta avseende bör enligt utskottets mening inte företas för närvarande. Yrkande 1 i motionen avstyrks.

Utskottet delar motionärernas åsikt att handeln mellan Sverige och EG med fisk och fiskprodukter i princip bör ske på lika villkor. Frihandelsavtalet med EG omfattar dock ännu inte handeln med fisk- och jordbruksprodukter. Enligt vad utskottet erfarit anses inom regeringskansliet den svenska fiskerinäringens ställning inte ha försämrats genom det s.k. anpassningsavtalet som slöts med EG 1986 med anledning av Spaniens och Portugals EG-anslutning, jämfört med 1972 års EG-avtal. Utskottet är för sin del icke berett förorda något riksdagsuttalande med anledning av motionens yrkande 2.

Riksdagen har för ett år sedan avslagit motionsyrkanden motsvarande yrkande 6 i motion Jo422 om intensivare övervakning av fisket i den svenska fiskezonen under torsk- och laxfiskesäsongen (1988/89:JoU2). Som utskottet då framhöll har kustbevakningen anvisats medel för byggande av ett nytt övervakningsfartyg avsett för detta ändamål. Utskottet är med hänsyn härtill icke berett tillstyrka yrkandet.

Frågan om ersättning för inkomstförluster till följd av frisläppandet av handredskapsfisket vid södra ostkusten m.fl. områden torde nu komma att aktualiseras sedan Europarådets kommission för de mänskliga rättigheterna i mars 1989 avvisat ett antal fiskerättsinnehavares klagomål över 1985 års riksdagsbeslut om ändring av fiskelagen. Ersättningsfrågorna regleras i lagen (1985:139) om ersättning för intrång i enskild fiskerätt. Utskottet är icke berett medverka till ytterligare ersättning, utöver vad som kan beviljas enligt nämnda lag, och avstyrker således motion Jo422 yrkande 7.

I motion Jo435 (mp) framförs en rad förslag som rör reglerna för yrkesfiskets bedrivande till havs. Enligt motionen bör riksdagen göra ett uttalande om sänkta fiskekvoter med hänsyn till biologiska förutsättningar (yrkande 7). Trålningsgränsen bör flyttas längre ut från kusten (yrkande 8). Biologiska trålningsgränser bör snarast inrättas (yrkande 9). Fiskemetoder som ödelägger havsbotten skall inte användas (yrkande 10). Maskvidden för torsktrålar bör inte understiga 10 cm (yrkande 11).

Utskottet får anföra följande med anledning av motionen i nu berörd del.

Ett fiskeripolitiskt mål är att inom de gränser som ges av en ansvarsfull hushållning med fisktillgångarna bör fisket bedrivas så effektivt som möjligt. Fiskeristyrelsen leder de statliga åtgärderna på fiskets område, bedriver genom havsfiskelaboratoriet en omfattande undersökningsverksamhet och samarbetar bl.a. med det internationella havsforskningsrådet (ICES). Fiskeribiologernas rekommendationer vägs mot mer kortsiktiga ekonomiska och nationella intressen vid de internationella förhandlingar inom ramen för Gdanskkonventionen som förs varje år och som leder till fastställande av fiskekvoter i Östersjöområdet. Fiskeristyrelsen utfärdar kungörelser om fisket i Sveriges havsområden om bl.a. trålningens omfattning, maskstorlek m.m.

Enligt fiskeriförordningen är fiske med sprängämnen m.m. förbjudet.

Som framgår av det anförda torde motionens syfte i väsentlig del kunna tillgodoses inom ramen för gällande system. 1989 års fiskeritredning har även föreslagit att trålningsgränserna flyttas längre ut från kusten. Utskottet utgår från att regeringen och ansvariga myndigheter utnyttjar de möjligheter som finns för att nå fram till en internationell reglering av havsfisket som tillgodoser den fiskeripolitiska målsättningen. Någon ytterligare riksdagens åtgärd med anledning av här berörda yrkanden i motionen påkallas således icke.

Fisket i Norrland

Bakgrund

Under fiskesäsongerna 1987 och 1988 genomfördes ett intensivt trålfiske i Bottenhavet sedan man i mitten av maj 1987 upptäckt stora koncentrationer av torsk i havet på djupområdena 10–20 sjömil från baslinjen. I fisket deltog ett stort antal trålare från hela landet och även

från Finland. Från norrländskt fiskarhåll restes protester och krav att fisket skulle regleras. Denna fråga togs även upp i riksdagen. Utskottet behandlade den i sitt fiskebetänkande 1988/89:JoU2. Det aktuella torskbeståndet föreföll då i stort sett utfiskat. Sett från beståndsvårdande synpunkt torde det skedda inte innebära någon skada, framhöll utskottet, eftersom torsken inte fortplantar sig i de aktuella vattnen. Annorlunda tedde sig saken för de lokala fiskarna vid Norrlandskusten vilka icke haft möjlighet att konkurrera med de större fartyg som bärgat huvuddelen av den aktuella fisken. Med hänsyn till att frågan följdes av den ansvariga myndigheten avstod riksdagen från att göra något särskilt uttalande med anledning av motionerna.

Motioner

Frågan om torskfisket i Bottenhavet har tagits upp i flera motioner i januari 1989. I motionerna Jo409 (s) krävs förbud mot torskrålfiske i norra Bottenhavet. Enligt kommittémotion Jo410 (fp) bör riksdagen begära en undersökning m.fl. åtgärder beträffande detta torskfiske (yrkande 3). I motion Jo420 (m) efterlyses insatser för att främja yrkesfisket efter Norrlandskusten och i motion Jo427 (c) yrkas på åtgärder för att skydda torskfisket längs Norrlandskusten (yrkande 2). I sistnämnda motion yrkas även att riksdagen skall göra ett uttalande om förläggning av torskodlingsanläggning till Västernorrlands län (yrkande 3).

Utskottets överväganden

Enligt vad utskottet erfarit har fiskeristyrelsen i januari 1989 utvärderat Norrlandsfisket på torsk.

Av styrelsens rapport framgår att man även under år 1988 kunde redovisa ett rekordstort torskfiske i Bottenhavet, såväl för trålarna från Sydsverige och Västkusten som för det norrländska fisket. En viss nedgång kan dock noteras jämfört med 1987 års fångster. Bottenhavet håller ett större bestånd torsk än vad vi tidigare vetat om och är stort nog för ett större fiske än vi traditionellt haft, anför fiskeristyrelsen. Från biologisk synpunkt spelar uttaget ur Bottenhavet ingen roll eftersom torskens lek inte leder till någon överlevnad. Hela beståndet rekryteras från Östersjön. Denna resurs bör kunna tjäna som en vitamininjektion för det norrländska fisket eftersom dessa fiskare har fisken på sin hemmaplan. Södra Sveriges trålare får högre kostnader vid fiske i Bottenhavet jämfört med fiske i södra Östersjön. För att kompensera detta fordras att fångsterna är högre, framhåller styrelsen.

I sammanhanget nämns att antalet trålare i de fyra nordligaste länen ökat med elva enheter sedan 1984, varav flertalet är hemmahörande i Norrbottens län. Fiskeristyrelsen räknade i januari med att fångsterna under 1989 skulle sjunka något jämfört med 1988. Enligt vad utskottet erfarit har torskfisket under året varit mycket svagt i de aktuella vattnen. Undersökningsfartyget Argos har rapporterat att den ansam-

ling av torsk som fanns för ett par år sedan i djuphålur utanför Höga kusten i stort sett försvunnit. Man räknar emellertid med att en förnyad invandring kommer att ske efter hand.

Det finns enligt fiskeristyrelsens bedömning i januari 1989 ingenting i det statistiska eller biologiska materialet som talar för att ett trålfiskeförbud skall införas. Styrelsen har därför inte vidtagit några åtgärder i Bottenhavets torskfiske för innevarande år. Styrelsen följer den vidare utvecklingen, och frågan om eventuell inskränkning av trålfisket torde åter komma upp till bedömning efter årsskiftet.

Utskottet vill för egen del framhålla vikten av att torskbeståndets utveckling i hela Östersjöområdet noggrant följs av näring, myndigheter och forskare samt att fisketrycket anpassas efter bedömningar av utvecklingen på sikt och med hänsyn tagen till regionala förhållanden. Med hänvisning till fiskeristyrelsens utvärdering föreligger enligt utskottets bedömning icke för närvarande någon anledning för riksdagen att vidta ytterligare åtgärd med anledning av motionerna Jo409, Jo410 yrkande 3 och Jo427 yrkande 2.

När det gäller motion Jo420 med yrkande om utredning får utskottet erinra om att 1989 års fiskeripolitiska utredning föreslagit ökat stöd till det kustnära fisket. Någon ytterligare riksdagens åtgärd med anledning av motionen påkallas inte med hänsyn härtill.

Med anledning av motionsyrkandet om torskodling har utskottet inhämtat att det vid Stockholms universitet sedan någon tid pågår försök med befruktning och kläckning av torskägg. Avsikten är att man med tiden skall kunna plantera ut torskungel i norra Östersjön och framför allt i Bottniska viken. Enligt vederbörande forskare är försöken synnerligen problefyllda men hoppingsivande. Försöken finansieras med medel från Nordiska rådet och drivs på Askölaboratoriets kräftodlingsstation i Ar på Gotland. Försök med torskodling bedrivs även vid fiskeristyrelsens havsfiskelaboratorium.

Utskottet finner för sin del att det vore värdefullt om försöken att odla torskungar kunde föras till framgångsrikt resultat. Det skulle då vara möjligt att sätta ut torskungar i Bottenhavet där salthalten — och temperaturen — är så låg att äggen icke överlever medan å andra sidan ungtorsk visat sig trivas väl och växa i dessa vatten. Som framgår av det anförda har försök inletts som syftar till att möjliggöra utsättning av torskungar i norra Östersjön och Bottenhavet. Motionens syfte kommer därigenom att i väsentlig mån tillgodoses. Någon anledning att på nuvarande stadium förlägga en torskodlingsanläggning till Västernorrlands län synes icke föreligga. Utskottet avstyrker således motion Jo427 yrkande 3.

Motioner

Flera motioner handlar helt eller delvis om laxfisket. I två motioner uttalas oro för laxens reproduktion i de norrländska älvarna. I motionerna Jo404 (m) och Jo405 (fp) framhålls att fiskebiologer och sakkunniga är på det klara med att orsakerna till de allt sämre laxfångsterna i Norrlandsälvarna delvis är fisket med drivlinor och -garn i Bottenviken. Motionärerna yrkar mot den bakgrunden på inskränkningar i laxfisket och förbud för fiske med drivlinor och -garn under tiden den 15 september till den 31 december. Enligt kommittémotion Jo410 (fp) bör riksdagen göra ett tillkännagivande om laxfisket (yrkande 4), och i kommittémotion Jo422 (m) yrkas ett tillkännagivande om beståndsvård (yrkande 4). Enligt motion Jo410 krävs kraftfulla åtgärder för den naturproducerande laxen, och i motion Jo422 framhålls att en grundläggande princip bör vara att bibehålla så många naturliga lekplatser som möjligt och att tillse att ett tillräckligt stort antal lekmogna individer kan nå dessa.

Utskottets överväganden

Utskottet har erfarit att fiskeristyrelsen nyligen antagit ett principprogram som innefattar åtgärder för att bevara det genetiska materialet och stärka laxstammarna i hela Östersjön. Enligt programmet skall styrelsen begära hos regeringen att inom ramen för det internationella samarbetet på fiskets område verka för reduktion av havsfisket, bl.a. genom minskat totalt uttag (TAC) och restriktioner för drivlinefisket m.m. Vidare föreslår fiskeristyrelsen införande av obligatorisk laxfiske-licens för yrkesfiskare samt att den sedan några år bedrivna försöksverksamheten med fördröjd utsättning av lax institutionaliseras. Enligt programmet bör fiskeristyrelsens kungörelser ändras så att fiske med fasta redskap förbjuds i Ålands hav och Bottniska viken under vissa vår- och höstmånader medan drivnäts- och drivlinefiske förbjuds i hela den svenska fiskezonen under 40 dagar kring årsskiftet.

Utskottet finner för egen del angeläget att åtgärder vidtas för att bevara den vilda laxens fortlevnad. Förekomsten av självreproducerande laxstammar anses, som utskottet vid upprepade tillfällen framhållit, utgöra förutsättningen för ett uthålligt laxfiske i Östersjön. Som framgår av den lämnade redogörelsen följer den ansvariga myndigheten noga situationen och har även framlagt förslag till åtgärder. Genomförandet av dessa kräver till viss del överenskommelser med andra nationer. Utskottet utgår från att ansträngningarna att säkra ett uthålligt laxfiske fortsätter och att de åtgärder vidtas som är möjliga. Med det anförda kan syftet med här berörda motioner anses tillgodosett. De påkallar således ingen ytterligare riksdagens åtgärd.

Motioner

I flera motioner framställs yrkanden om vattenbruk. I motion Jo407 (s) yrkas att nyetablering av fiskodlingar i kasse förbjuds fram till dess att effektiva reningsmetoder har utvecklats. Enligt motion Jo419 (mp) bör givna tillstånd till kassodling av fisk omprövas. Några nya tillstånd till kassodling bör icke beviljas. I motion Jo433 (c) efterlyses regler för bakteriologisk provtagning i fiskodlingar och i motion Jo435 (mp) yrkas på begränsningar av näringsutsläpp från fiskodlingar. Enligt motion Jo428 (s) bör fiske med vissa rörliga redskap i nära anslutning till fiskodling begränsas.

Utskottet

Utskottet har erfarit att fiskeristyrelsen nyligen antagit ett handlingsprogram för utvecklingen av vattenbruket i Sverige. Flertalet hithörande motionsyrkanden avser frågor som hör till styrelsens ansvarsområde och innefattas av handlingsprogrammet. Någon ytterligare riksdagens åtgärd med anledning av motionerna Jo407, Jo419, Jo433 och Jo435 yrkande 6 påkallas således icke.

En motion av samma innehåll som motion Jo428 avslogs hösten 1988 av riksdagen med hänvisning till att en frizon av avsett slag kan införas av länsstyrelsen (1988/89:JoU2). Motionen avstyrks.

Sportfiske

Motioner

I några motioner yrkas att riksdagen gör uttalanden om laxfonden för Vänern. Yrkanden härom framställs i motionerna Jo268 (s) yrkande 2, Jo423 (fp) och Jo432 (m, c). I motion Jo415 (m) begärs åtgärder och bestämmelser för att avveckla olämpligt trålfiske i Vänern.

I motionerna Jo413 (s) och Jo435 (mp) yrkande 2 föreslås införandet av en allmän fiskevårdsavgift. Enligt sistnämnda motion bör riksdagen även uttala sig för restriktioner mot rotenonbehandling av sjöar (yrkande 3) och för att naturliga arter, raser och varianter av fisk bör gynnas och användas vid utplanteringar (yrkande 4). Slutligen bör enligt motionen generellt fiskeförbud råda i tre års tid efter varje utplantering av fisk i insjöar (yrkande 5).

Utskottets överväganden

Laxfonden för Vänern behandlades senast av riksdagen våren 1986 (1985/86:JoU19). Utskottet uttalade då sin tillfredsställelse över den samlade insats som görs för att åstadkomma bättre fångstmöjligheter. Frågan om lokalisering av sättfiskanläggningar bör lämpligen bedömas av fiskeristyrelsen som har att meddela föreskrifter om laxfiskets vård och bedrivande och som även har ansvaret för erforderliga åtgärder för att bevara naturreproducerande fiskstammar, anförde utskottet. Enligt

vad utskottet erfarit bedrivs det fortsatta arbetet på regional nivå. Något riksdagsuttalande i frågan synes icke påkallat. Utskottet avstyrker således motionerna Jo268 yrkande 2, Jo423 och Jo432.

Utskottet avstyrker även motion Jo415. Motsvarande motion avslogs hösten 1988 med hänvisning till att tillstånd till trålfiske tillhör fiskeristyrelsens kompetensområde.

Utskottet är heller icke berett att biträda motionerna Jo413 och Jo435 om fiskevårdsavgift. Förslag i samma riktning har under en följd av år avslagits av riksdagen (senast 1988/89:JoU2).

När det gäller förslagen i motion Jo435 yrkandena 3—5 får utskottet anföra följande.

Fiske med bedövande eller dödande ämnen är förbjudna enligt fiskeriförordningen men dispensmöjligheter finns. Fiskeristyrelsen har utfärdat en särskild kungörelse (FiFS 1988:11) om rotenonfiske. Fiskenämnden prövar ansökan och beslutar efter samråd med länsstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Utskottet har erfarit att rotenonfiske numera förekommer blott helt sällan. Det anses dock vara befogat i vissa fall.

Enligt fiskeriförordningen fordras tillstånd för att plantera ut fisk. Prövningen sker för att förebygga och begränsa spridningen dels av olämpliga arter och stammar av fisk, dels av smittsamma fisksjukdomar. Fiskeristyrelsen har utfärdat en särskild kungörelse (FiFS 1988:10) med föreskrifter och allmänna råd om utplantering och flyttning av fisk. För landet främmande arter — dvs. arter som inte finns i landet eller som har införts hit efter år 1880 — får inte planteras ut. Dock får regnbåge, bäckröding, Kanadaröding, splejk (korsning mellan Kanadaröding och bäckröding), gräskarp och signalkräfta planteras ut efter tillståndsprövning. Vid utplantering av lax i ett vattensystem eller i mynningsområdet utanför vattensystemet får endast användas laxstam som härstammar från vattensystemet eller närmast angränsande system.

I sammanhanget må anmärkas att man på den finska sidan sätter ut snabbväxande och kortvandrande Nevalax i Bottenhavet — men inte i Bottenviken. Enligt fiskeristyrelsen har utsättningarna hittills icke skett i sådan omfattning att denna lax i nämnvärd grad blandat sig med laxen i de svenska älvarna. Däremot kan ett ökat fisketryck i området inverka på framför allt den vilda Torneälvs laxen som helst vandrar på den finska sidan av Bottenhavet.

Utsättningarnas karaktär skiftar, och generellt fiskeförbud enligt yrkande 5 i motionen vore olyckligt. Enskild vattenägare och fiskevårdsområdesförening kan själv besluta om eventuellt fiskeförbud.

Som framgår av vad som anförts får motionärernas syfte till väsentlig del anses ha tillgodosetts genom gällande regler. Utskottet avstyrker mot den bakgrunden berörda yrkanden.

Motioner

Enligt kommittémotion Jo410 (fp) yrkande 6 bör riksdagen göra ett uttalande om försäljningsförbudet för djupfrysta kräftor av innebörd att förbudet att sälja djupfrysta kräftor under en stor del av året bör utan ytterligare utredning avskaffas. Ett motsvarande yrkande återfinns i motion Jo408 (fp).

Bakgrund

Enligt fiskeriförordningen (1982:126) får kräfta inte säljas i detaljhandeln när kräftfiskeförbud råder, nämligen under tiden den 1 januari — den andra onsdagen i augusti. Någon åtskillnad görs därvid inte på färska och djupfrysta kräftor. Kräftfiskeförbudet är av gammalt datum och infördes år 1932 för att skydda kräftstammen sedan delar av de svenska vattnen drabbats av kräftpest.

Under de senaste åren har en snabb utveckling av kräftodlingar inletts i Sverige. Stora förhoppningar knyts till denna verksamhet som innefattar både odling i dammar och utsättning i sjöar och vattendrag. Omkring en tredjedel av de odlade kräftorna är flodkräftor medan resten är signalkräftor vilka icke påverkas negativt av kräftpesten. En mycket stor del av de svenska kräftorna saluförs privat, vid sidan av den etablerade detaljhandeln. Kvalitetsmässigt anses de svenska kräftorna överlägsna flertalet importerade djur. Under åren som kommer kan man enligt vad utskottet erfarit förvänta en stark ökning av utbudet. I konkurrenshänseende handikappas dock de svenska kräftorna av att fiskeförbudet gäller ända fram till den stund försäljningsförbudet hävs. Kräftor från länder som inte tillämpar samma förbudsgränser kan importeras kokta och därför ligga färdiga på diskarna vid kräftsäsongens start medan svenska leverantörer kan ha svårt att få fram produkterna i tillräckliga kvantiteter under säsongens första dagar. Under innevarande år har fiskeristyrelsen dock försöksvis meddelat dispens från fiskeförbudet.

Utskottets överväganden

Utskottet delar motionärernas mening att det finns anledning att häva saluförbudet för kräftor. Utskottet utgår därvid från att det är möjligt att ändra fiskeriförordningen i detta avseende utan att skyddet för det svenska kräftbeståndet eftersätts. Vad utskottet anfört med anledning av här berörda motionsyrkanden bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Utskottet hemställer

1. beträffande *skyddszon*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo422 yrkande 5,
2. beträffande *frifiskevatten*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo436 yrkande 1,
3. beträffande *skador på flora och fauna m.m.*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo436 yrkandena 2 och 4,
4. beträffande *rätt till fiske i närliggande sjöar*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo426,
5. beträffande *fiskens barnkammare*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo410 yrkande 2,
6. beträffande *ekologiskt känsliga områden*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo435 yrkande 13,
7. beträffande *forskning och undersökningsverksamhet i Östersjön*
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo422 yrkande 3,
8. beträffande *ersättning på grund av oljespill*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo424,
9. beträffande *fiskerinäringen i Skåne*
att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Jo260 yrkande 2 och 1988/89:Jo261 yrkande 5,
10. beträffande *branschinstitut*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo403,
11. beträffande *arbetsmarknadspolitiska åtgärder*
  - a) att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo313,
  - b) att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo427 yrkande 1,
12. beträffande *handlingsprogram för insjöfisket*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo410 yrkande 5,
13. beträffande *fiskelicenser*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo412,
14. beträffande *fiskeflottan m.m.*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo422 yrkande 1,
15. beträffande *anpassningsavtalet med EG*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo422 yrkande 2,
16. beträffande *skärpt övervakning*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo422 yrkande 6,
17. beträffande *skadeersättning*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo422 yrkande 7,
18. beträffande *sänkta fiskekvoter m.m.*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo435 yrkandena 7—11,
19. beträffande *torskfisket i Bottenhavet*
att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Jo409, 1988/89:Jo410 yrkande 3 och 1988/89:Jo427 yrkande 2,
20. beträffande *stöd till Norrlandsfisket*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo420,

21. beträffande *torskodling*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo427 yrkande 3,
22. beträffande *inskränkningar i laxfisket*
att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Jo404 och 1988/89:Jo405,
23. beträffande *tillkännagivande om laxfisket*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo410 yrkande 4,
24. beträffande *beståndsvård*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo422 yrkande 4,
25. beträffande *nyetablering av fiskodlingar*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo407,
26. beträffande *kassodling*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo419,
27. beträffande *provtagning*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo433,
28. beträffande *näringsutsläpp*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo435 yrkande 6,
29. beträffande *begränsning av fiske*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo428,
30. beträffande *laxfondens framtida verksamhet*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo268 yrkande 2,
31. beträffande *stöd för laxfonden för Vänern*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo423,
32. beträffande *finansiering*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo432,
33. beträffande *trålfiske i Vänern*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo415,
34. beträffande *allmän fiskevårdsavgift*
att riksdagen avslår motionerna 1988/89:Jo413 och 1988/89:Jo435 yrkande 2,
35. beträffande *rotenonbehandling m.m.*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Jo435 yrkandena 3—5,
36. beträffande *kräftor*
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motionerna 1988/89:Jo408 och 1988/89:Jo410 yrkande 6.

Stockholm den 5 oktober 1989

På jordbruksutskottets vägnar

Karl Erik Olsson

Närvarande: Håkan Strömberg (s), Sven Eric Lorentzon (m), Grethe Lundblad (s), Lars Ernestam (fp), Martin Segerstedt (s), Jens Eriksson (m), Margareta Winberg (s), Åke Selberg (s), Bengt Rosén (fp), Len-

Reservationer

1. Skyddszon (mom. 1)

Sven Eric Lorentzon, Jens Eriksson och Carl G Nilsson (alla m) anser *dels* att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Utskottet har" och slutar med "yrkande 5" bort ha följande lydelse:

Som framhålls i motion Jo422 har det fria handredskapsfisket medfört allvarliga störningar, merkostnader och inkomstbortfall genom ökade skador på utestående fiskeredskap, skador i form av förstörda och raserade fiskebyggnader, söndertrasade nät m.m. Utskottet biträder mot den bakgrunden motionärernas yrkande att det bör finnas möjlighet att utlysa en skyddszon kring alla typer av fiskeredskap, alltså även kring rörliga redskap. Riksdagen bör med anledning av yrkande 5 i motionen göra ett uttalande av denna innebörd.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *skyddszon*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo422 yrkande 5,

2. Fiskens barnkammare (mom. 5)

Lars Ernestam och Bengt Rosén (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Utskottet delar" och slutar med "riksdagens sida" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar folkpartiets mening att lagskyddet av "fiskens barnkammare" är otillräckligt. Fiskenämnaderna i de län där arbete med sandsugning eller tippning av muddermassor planeras bör alltid ges tillfälle att yttra sig innan arbetet påbörjas. Riksdagen bör med anledning av motion Jo410 göra ett uttalande av denna innebörd. Däremot bör motion Jo435 yrkande 13 icke föranleda någon särskild åtgärd.

dels att utskottets hemställan under 5 bort ha följande lydelse:

5. beträffande "*fiskens barnkammare*"

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo410 yrkande 2,

3. Ekologiskt känsliga områden (mom. 6)

1989/90:JoU2

Annika Åhnberg (vpk) och Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Utskottet delar" och slutar med "riksdagens sida" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den mening som framförs i motion Jo435 att större hänsyn bör tas till de marina organismernas krav vid samhällsplaneringen. Sand- och grustäkt i ekologiskt känsliga områden i havet skall förbjudas och stor hänsyn bör tas till ekologiskt känsliga områden när det gäller vindkraftverk, fritidsbåtshamnar och andra fasta anläggningar. Vad utskottet anfört med anledning av yrkande 13 i motionen bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed tillgodoses även motion Jo410 yrkande 2 angående skydd för fiskens barnkammare.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *ekologiskt känsliga områden*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo435 yrkande 13,

4. Arbetsmarknadspolitiska åtgärder (mom. 11a)

Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar med "Utskottet erinrar" och slutar med "sålunda icke" bort ha följande lydelse:

Utskottet ansluter sig till den uppfattning som uttrycks i motion Jo313, att yrkesfiskare som på grund av uteblivna fångster sammanhängande med miljökatastrofer bör kompenseras under en övergångsperiod, exempelvis genom att de garanteras en lön från samhället. Vad utskottet anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed tillgodoses även motion Jo427 yrkande 1.

dels att utskottets hemställan under 11 a bort ha följande lydelse:

11. beträffande *arbetsmarknadspolitiska åtgärder*

a) att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo313,

5. Handlingsprogram för insjöfisket (mom. 12)

Lars Ernestam och Bengt Rosén (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar med "Utskottet erinrar" och slutar med "således icke" bort ha följande lydelse:

Utskottet erinrar — — — (= utskottet) — — — i motionen. Utskottet anser att detta arbete bör särskilt prioriteras. Riksdagen bör med anledning av motionsyrkandet göra ett särskilt uttalande av denna innebörd.

dels att utskottets hemställan under 12 bort ha följande lydelse:

12. beträffande *handlingsprogram för insjöfisket*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo410 yrkande 5,

6. Fiskeflottan (mom. 14)

Karl Erik Olsson (c), Sven Erik Lorentzon (m), Lars Ernestam (fp), Jens Eriksson (m), Bengt Rosén (fp), Lennart Brunander (c) och Carl G Nilsson (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar med "Utskottet erinrar" och slutar med "motionen avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet erinrar — — — (= utskottet) — — — svenskt yrkesfiske. Enligt vad utskottet har sig bekant tolkas denna regel synnerligen restriktivt, och det har ej kunnat beläggas att kondemneringsbidrag någonsin betalats till skeppare som sålt sitt fartyg för att konverteras till fritidsbåt. Utskottet delar motionärernas uppfattning att vi i Sverige — i likhet med vad som gäller i Danmark — bör ha rätt att försälja fiskefartyg som tas ur yrkesmässig fiskproduktion till fritidsbåt och ändå erhålla skrotningsersättning. Garanti måste dock ges att inte fiskefartyget på nytt insättes i yrkesfiske. Vad utskottet anfört med anledning av förevarande motionsyrkande bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 14 bort ha följande lydelse:

14. beträffande *fiskeflottan*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo422 yrkande 1,

7. Anpassningsavtalet med EG (mom. 15)

Karl Erik Olsson (c), Sven Eric Lorentzon (m), Jens Eriksson (m), Lennart Brunander (c) och Carl G Nilsson (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar med "Utskottet delar" och slutar med "yrkande 2" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder motionärernas krav att avtalet mellan Sverige och EG vad avser bytet av fiskerättigheter mot tullåttnader bör omförhandlas. Riksdagen bör göra ett särskilt uttalande av denna innebörd.

dels att utskottets hemställan under 15 bort ha följande lydelse:

15. beträffande *anpassningsavtalet med EG*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo422 yrkande 2,

8. Skadeersättning (mom. 17)

1989/90:JoU2

Sven Eric Lorentzon, Jens Eriksson och Carl G Nilsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar med "Frågan om" och slutar med "yrkande 7" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder yrkandet i motion Jo422 att det bör bli möjligt att ersätta skador på yrkesfiskeredskap som uppkommer till följd av det fria handredskapsfisket. Riksdagen bör göra ett särskilt uttalande av denna innebörd.

dels att utskottets hemställan under 17 bort ha följande lydelse:

17. beträffande *skadeersättning*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo422 yrkande 7,

9. Sänkta fiskekvoter m.m. (mom. 18)

Annika Åhnberg (vpk) och Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar med "Som framgår" och slutar med "således icke" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas mening att fiskekvoterna måste sänkas till vad naturen faktiskt tål. Fiskemetoder som "dammsuger" havet måste begränsas starkt. Varsammare fiskemetoder måste gynnas, särskilt i det kustnära fisket. Trålgränsen bör flyttas längre ut från kusten, och biologiska trålgränser bör snarast upprättas. Bottentrålning och andra fiskemetoder som ödelägger havsbotten måste upphöra. Maskvidden på trål för torskfiske bör inte få understiga 10 cm så att småfisken kan slippa igenom. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motion Jo435 yrkandena 7–11 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 18 bort ha följande lydelse:

18. beträffande *sänkta fiskekvoter m.m.*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo435 yrkandena 7–11,

10. Torskfisket i Bottenhavet (mom. 19)

Lars Ernestam (fp), Bengt Rosén (fp), Annika Åhnberg (vpk) och Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar med "Utskottet vill" och slutar med "yrkande 2" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas oro för utvecklingen av torskfisket i Bottenhavet. Det finns därför anledning att regeringen snarast låter utföra en undersökning av hur uthålligt torskfiske skall bedrivas i hela Östersjön. Särskilt kan torskfisket längs Norrlandskusten behöva

skydd. Vad utskottet anfört med anledning av motionerna Jo409, Jo410 yrkande 3 och Jo427 yrkande 2 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

1989/90:JoU2

dels att utskottets hemställan under 19 bort ha följande lydelse:

19. beträffande *torskfisket i Bottenhavet*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motionerna 1988/89:Jo409, 1988/89:Jo410 yrkande 3 och 1988/89:Jo427 yrkande 2,

11. Tillkännagivande om laxfisket (mom. 23)

Lars Ernestam (fp), Bengt Rosén (fp), Annika Åhnberg (vpk) och Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 15 börjar med "Utskottet finner" och slutar med "riksdagens åtgärd" bort ha följande lydelse:

Utskottet finner — — — (= utskottet) — — — i Östersjön. Som framhålls i motion Jo410 kan risken inte uteslutas att kraven på en vattenkraftsutbyggnad av laxälvarna åter aktualiseras om inte de förutsättningar som älvarna har som laxproducenter utnyttjas. Utskottet avvisar bestämt en utbyggnad av de orörda älvarna. Vad utskottet anfört med anledning av yrkande 4 i motionen bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Däremot synes motionerna Jo404, Jo405 och Jo422 kunna tillgodoses med de åtgärder som redovisats i det föregående.

dels att utskottets hemställan under 23 bort ha följande lydelse:

23. beträffande *tillkännagivande om laxfisket*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo410 yrkande 4,

12. Beståndsvård (mom. 24)

Sven Eric Lorentzon, Jens Eriksson och Carl G Nilsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 15 börjar med "Utskottet finner" och slutar med "riksdagens åtgärd" bort ha följande lydelse:

Utskottet finner — — — (= utskottet) — — — i Östersjön. En grundläggande princip för det fortsatta arbetet bör vara att bibehålla så många naturliga lekplatser som möjligt och tillse att tillräckligt stort antal lekmogna individer kan nå dessa. Ett bibehållande av naturreproducerad lax är nödvändigt för att garantera en genetiskt god och bred bas vid odling av lax. Utsättning av främmande arter, exempelvis Nevalax, som sker i stor omfattning i Finland, bör stoppas.

I samverkan med övriga länder runt Östersjön bör Sverige arbeta för en minskning av laxfisket i laxens uppväxtområden. En överenskommelse om totalt uttag (TAC) behöver komma till stånd och Sverige måste arbeta för detta. Fördelningen av TAC skall ske på ett rättvist

sätt där reproduktion och vattenareal får den tyngd de förtjänar och där traditionellt fiske inte är den avgörande faktorn. Det är även viktigt att bildandet av fiskevårdsområden inte avstannar i brist på medel till statsbidrag.

Vad utskottet anfört med anledning av motion Jo422 yrkande 4 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Motionerna Jo404, Jo405 och Jo410 yrkande 4 påkallar mot den bakgrunden icke något särskilt uttalande från riksdagens sida.

dels att utskottets hemställan under 24 bort ha följande lydelse:

24. beträffande *beståndsvård*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo422 yrkande 4,

13. Näringsutsläpp (mom. 28)

Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 16 börjar med "Utskottet har" och slutar med "således icke" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den mening som framförs i motion Jo435. Krav på rening måste införas i större fiskodlingar. Näringsläckaget från fiskodlingarna måste drastiskt minskas. Särskilt angeläget är det därför att utveckla landbaserade fiskodlingar med reningsverk. Vad utskottet anfört med anledning av yrkande 6 i motionen bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed tillgodoses i viss mån även motionerna Jo407, Jo419 och Jo433. Dessa motioner påkallar således ingen ytterligare riksdagens åtgärd.

dels att utskottets hemställan under 28 bort ha följande lydelse:

28. beträffande *näringsutsläpp*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo435 yrkande 6,

14. Trålfiske i Vänern (mom. 33)

Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 17 börjar med "Utskottet avstyrker" och slutar med "fiskeristyrelsens kompetensområde" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den mening som framförs i motion Jo415, att det trålfiske som bedrivs i Vänern under viss tid av året är olämpligt. Som motionärerna föreslår bör fiskeristyrelsen nu avisera en successiv avveckling av trålfisket att genomföras under en period av tre till fem år. Riksdagen bör göra ett särskilt uttalande av denna innebörd.

dels att utskottets hemställan under 33 bort ha följande lydelse:

33. *beträffande trålfiske i Vänern*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo415,

15. Allmän fiskevårdsavgift (mom. 34)

Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 17 börjar med "Utskottet är" och slutar med "1988/89:JoU2" bort ha följande lydelse:

Utskottet biträder motionerna Jo413 och Jo435 yrkande 2 om införande av en allmän fiskevårdsavgift. Som motionärerna framhåller har fritidsfisket stadigt ökat i betydelse och är i dag en viktig fritidssysselsättning. Det finns anledning att slå vakt om detta fiske och därtill att utveckla och restaurera fisket genom aktiva fiskevårdsinsatser. För att finansiera arbetet bör en allmän fiskevårdsavgift införas. Riksdagen bör särskilt uttala sig härför.

dels att utskottets hemställan under 34 bort ha följande lydelse:

34. *beträffande allmän fiskevårdsavgift*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motionerna 1988/89:Jo413 och 1988/89:Jo435 yrkande 2,

16. Rotenonbehandling m.m. (mom. 35)

Åsa Domeij (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 17 börjar med "Fiske med" och slutar med "berörda yrkanden" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas mening att fiskevårdsarbetet främst bör bedrivas med de naturliga arterna, raserna och varianterna av fisk. Inplantering av främmande arter bör undvikas, och bör tillåtas enbart då de naturliga fiskbestånden inte hotas. Det är av stor betydelse att de genetiska resurserna, vilka de naturliga och lokala fiskbestånden representerar, inte utarmas. Rotenonbehandling av sjöar, då hela det naturliga fiskbeståndet, liksom en del andra vattenorganismer, slås ut, bör därför i det längsta undvikas.

När utplantering har gjorts måste fisken få tid att etablera sig och bilda en ekologiskt balanserad och livskraftig population. Utskottet förordar därför att en regel införs om generellt fiskeförbud i tre år efter varje inplantering av fisk i naturliga vatten. Vad utskottet anfört med anledning av motionen i nu berörd del (yrkandena 3–5) bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 35 bort ha följande lydelse:

35. *beträffande rotenonbehandling m.m.*

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1988/89:Jo435 yrkandena 3–5.

Särskilda yttranden

1. Forskning och undersökningsverksamhet i Östersjön (mom. 7)

Åsa Domeij (mp) anför:

Jag delar motionärens synpunkter om att det behövs ökad forskning på havsmiljöområdet. Däremot kan jag inte låsa mig vid motionärens förslag att just havsforskningslaboratoriet i Lysekil skall få en filial.

2. Ersättning på grund av oljespill (mom. 8)

Åsa Domeij (mp) anför:

Jag anser att varken prospektering eller utvinning av olja i Östersjön skall få förekomma. Utvinning av olja kan orsaka oacceptabla miljöskador i ett känsligt innanhav som Östersjön. I dag sker över huvud taget ingen prövning enligt miljöskyddslagen av oljeutvinning.

3. Skärpt övervakning (mom. 16)

Sven Eric Lorentzon, Jens Eriksson och Carl G Nilsson (m) anför:

Genom de bilaterala avtal Sverige har med andra stater kan mer än 300 utländska fiskefartyg samtidigt uppehålla sig i den svenska fiskezonen. Sverige har en mycket bristfällig övervakning av sin fiskezon. I synnerhet har detta blivit märkbart genom delningen av den vita zonen där Sverige erhållit fiskrika vatten med reproduceringsplatser för torsk och uppväxtområden för lax. Det skulle vara möjligt att till rimlig kostnad under högfiskesäsong hyra in fiskefartyg på samma sätt och villkor som marinen utnyttjar fiskeflottan. Det skulle i hög grad befrämja beståndsvården i svensk zon genom att olaga fiske förhindras.